

บทความที่ : 18
Article :

กลยุทธ์การจัดการภาพลักษณ์ทางการเมืองของ
ผู้นำรัฐบาล: กรณีศึกษาพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา

Political Image Management Tactics of The
Governmental Leader: A Case Study of
General Prayuth Chan-o-cha

[Received Date: August 16, 2020 / Accepted Date: December 13, 2020]

พิเชฐ สมบัติศิริ*

Pichet Sombatsiri*

*คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ [Graduate School of Social and Environment, National Institute of Development Administration (NIDA)] E-mail: Pichet.som@cpintertrade.com

บทคัดย่อ

บทความชิ้นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากลยุทธ์การจัดการภาพลักษณ์ทางการเมืองของผู้นำรัฐบาล กรณีศึกษาพล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา ในระหว่าง พ.ศ. 2557 - 2561 โดยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์จากบุคคลใกล้ชิดหรือทำงานเกี่ยวข้องกับพล.อ.ประยุทธ์ จ านวน 21 คน แบ่งเป็นฝ่ายการเมืองที่เข้ามาพร้อมกับพล.อ.ประยุทธ์ ฝ่ายราชการประจำที่ทำงานเกี่ยวข้องกับการสื่อสารของพล.อ.ประยุทธ์กับประชาชน นักวิชาการทางด้านการเมืองและภาพลักษณ์ และนักข่าว โดยได้ผลการวิจัยว่า พล.อ.ประยุทธ์ ใช้กลยุทธ์ 3 กลยุทธ์ในการจัดการภาพลักษณ์ทางการเมือง คือ 1)กลยุทธ์การใช้ลักษณะเด่นส่วนบุคคล แบ่งเป็นทหารเพื่อประชาชนและบ้านเมืองทหารเพื่อการยอมรับจากต่างชาติและความคาดหวังให้ประเทศดีขึ้นทหารเพื่อเป็นตัวแบบสร้างความคาดหวังของสังคมเรื่องความสามัคคีทหารที่ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ และทหารที่จงรักภักดีกับสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ 2) กลยุทธ์การสื่อสารภาพลักษณ์ทางการเมือง คือเพื่อสร้างความเข้าใจกับประชาชน และเพื่อสร้างความรับรู้ให้เกิดพฤติกรรม 3)กลยุทธ์การปรับภาพลักษณ์ตามสถานการณ์แบ่งออกได้ 5 ประเด็น คือ ลักษณะความเข้มแข็งของพลเอกประยุทธ์ลักษณะความเสียสละความกล้าหาญและความเด็ดขาด ลักษณะความเป็นบุคคลและความตั้งใจจริง และลักษณะนักการเมืองอาชีพ

คำสำคัญ : กลยุทธ์การจัดการ; ภาพลักษณ์ทางการเมือง; ผู้นำรัฐบาล

Abstract

The article aims to study the image of Gen. Prayut Chan-o-cha. Prayut, during the coming to power of politics in 2014 until 2018, aims to study strategies for managing the political image of government leaders. A case study of Gen Prayut Chan-o-cha, who saw the dynamics of Gen Prayut in each period with a strategy to adjust the image Which is a qualitative research With interviews from close people or working with Gen. Prayut, totaling 21 people divided into political parties who came with Gen. Prayut The regular government department working in connection with the communication of Gen. Prayut with the people Political and image scholars and journalists, with the results of the research that Gen. Prayut uses 3 strategies for managing political image: 1) strategies for using personal characteristics Divided into military for people and the country Military for foreign recognition and expectations for the country to improve. Military as a model to create the expectation of a society of unity. An entrenched soldier in the national, religious and monarchy. And soldiers who are loyal to the national, religious, and monarchy institutions. 2) communication strategies, political image. Is to create understanding with people and to create awareness of behavior 3) Situation adjustment strategies can be divided into 5 areas: General Prayut's strength characteristics. Character of sacrifice, courage and decisiveness. Characteristics of individuality and determination and professional politicians

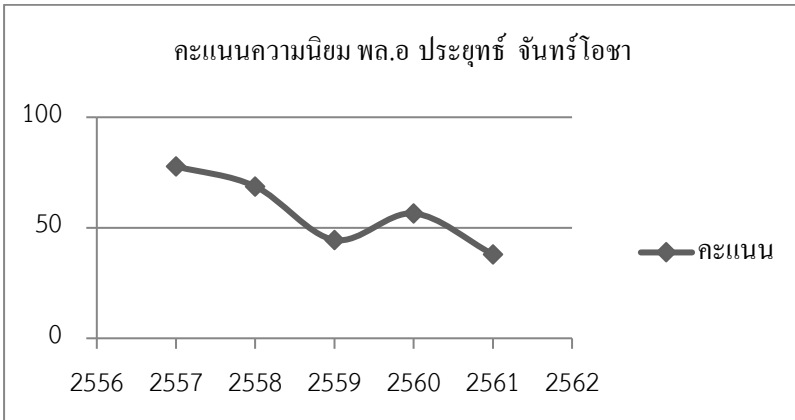
Keywords: Management Tactics; Political Image; The Governmental Leader

บทนำ

การเมืองของประเทศต่างๆ ทั่วโลกที่เต็มไปด้วยอัตลักษณ์มากมาย อันเป็นตัวบ่งชี้ให้ระลึกได้ว่าประเทศอะไร มีจุดเด่นในเรื่องอะไร ซึ่งการระลึกได้ถึงภาพลักษณ์ในระดับรัฐ ส่งผลต่อการพัฒนารัฐในทุกๆ ด้าน ทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ภายใต้บริบทโลกที่เป็นกระแสหลักดันในการเปลี่ยนแปลงการเมืองภายในของแต่ละรัฐ อาทิ ประเทศไทยอันมีภาพลักษณ์ทางการเมืองที่ปรากฏต่อสายตาชาวโลก อันเป็นเอกลักษณ์ คือการผลัดเปลี่ยนกันระหว่างความเป็นรัฐที่ปกครองในระบอบประชาธิปไตย กับความเป็นเผด็จการ ภายใต้การปกครองโดยคณะรัฐประหาร ซึ่งกระแสโลกและจุดยืนแห่งความเป็นรัฐประชาธิปไตยของประเทศไทย ทำให้องค์กรต่างๆ ที่เป็นตัวแทนของรัฐ เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการเป็นแรงผลักดันในด้านต่างๆ ในขณะที่การเมืองถูกขับเคลื่อนไปด้วยรัฐบาลทหาร การเข้ามาเกี่ยวข้องกับการเมืองภายในรัฐ เป็นไปเพื่อให้กลับวิถีไปเป็นประชาธิปไตยดั้งเดิม

ประเทศไทยในฐานะรัฐหนึ่งในสังคมโลก รัฐอธิปไตยที่เป็นผู้แสดงภาพลักษณ์ที่สำคัญของประเทศมีการผลัดเปลี่ยนควบคู่กับการเปลี่ยนระบอบการปกครองในช่วงหนึ่งๆ ซึ่งการขึ้นมาเป็นนายกรัฐมนตรีของรัฐบาลทหาร ที่แบกรับความคาดหวังและการต่อต้านของประชาชน กับความกดดันจากกระแสโลก การสร้างภาพลักษณ์ของรัฐบาลจึงเป็นสิ่งสำคัญในการคงอยู่ของรัฐบาล และเป็นกรากฐานการดำเนินงานที่รัฐบาลสามารถบริหารสามารถดำรงอยู่ได้ ภายใต้เสียงการคัดค้านของประชาชนหลายกลุ่มหลายฝ่ายที่มีอำนาจสำคัญทางการเมือง ดังนั้นการที่รัฐบาลทหาร ภายใต้การบังคับบัญชา ของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ที่สามารถดำรงอยู่ได้ภายหลังการรัฐประหารกว่าสี่ปี จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจว่า กระบวนการบริหารภาพลักษณ์ทางการเมือง ภาพลักษณ์และทัศนะ รวมถึงอุปสรรคและปัญหาเป็นเช่นไร

ในช่วงการเข้ามาของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ปลายปี 2557 นั้นขัดต่อรูปแบบการปกครองแบบประชาธิปไตย และจากหลักการปกครองแบบประชาธิปไตยของไทยที่มีการปลูกฝังค่านิยมแบบประชาธิปไตย ผ่านการกล่อมเกลາทางการเมือง ซึ่งพฤติกรรมของประชาชนน่าจะมีแนวโน้มไปในทางการเป็นพลเมืองที่นิยมการเลือกตั้งเพื่อให้ได้มาซึ่งผู้นำรัฐบาล แต่ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นหลังจากการรัฐประหารของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา จะมีภาพประชาชนที่ออกมาสนับสนุน เราจะได้เห็นภาพประชาชนนำดอกไม้ไปให้ทหาร เพื่อให้กำลังใจ ที่เป็นกระแสไปทั่วบ้านทั่วเมือง รวมถึงแนวโน้มความนิยมในรัฐบาลทหารจากผลสำรวจสำนักต่างๆที่ออกมาในช่วงนั้น ที่ให้เห็นความนิยมอย่างสูง ซึ่งจากที่กล่าวไปแล้วว่าเป็นการขัดต่อค่านิยมที่ควรจะเป็นของประชาชนประชาธิปไตย ดังนั้นประเด็นนี้จึงเป็นประเด็นแรกที่ทำให้เกิดความสนใจในการศึกษาภาพลักษณ์ของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชาที่ทำให้เกิดความนิยมภายใต้คนไทยที่ถูกกล่อมเกลາทางการเมืองด้วยการปกครองแบบประชาธิปไตย

ภาพที่ Error! No text of specified style in document.: คะแนนความนิยม พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา

แหล่งที่มา: (ศูนย์วิจัยมหาวิทยาลัยกรุงเทพ (กรุงเทพโพลล์) , 2557, 2558, 2559, 2560, 2561)

จากช่วงระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมา การเข้ามาจากการรัฐประหารของ คสช. ทำให้เราเห็นปรากฏการณ์ความนิยมในตัว พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา ในช่วงปี 2557-2558 ซึ่งมีปรากฏการณ์ทางสังคม ที่มีประชาชนมอบดอกกุหลาบให้ทหารเป็นการให้กำลังใจ และมีผลโพลล์แสดงความนิยมในตัว พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชาอย่างชัดเจน ทำให้เป็นที่น่าศึกษาว่า พล.อ.ประยุทธ์มีภาพลักษณ์แบบใดที่สามารถสร้างความนิยมได้ในช่วงนั้น และถ้าหากวิเคราะห์ให้ลึกเข้าไปถึงแก่นของภาพลักษณ์ จะเห็นว่าภาพลักษณ์มีพลวัตรของตัวเอง และจากผลการสำรวจในช่วงปี 2558 – 2561 ที่คะแนนนิยมของ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชามีการเปลี่ยนแปลงเรื่อยๆ สูงและลดต่ำลงอย่างเห็นได้ชัด ซึ่งทำให้เห็นถึงปัญหาและความสำคัญของภาพลักษณ์ที่จะต้องมีการจัดการเพื่อสร้างความนิยมให้ยั่งยืน และในทางการเมืองภาพลักษณ์นั้นสอดคล้องกับการรักษาอำนาจ ดังนั้นในการศึกษากลยุทธ์การจัดการภาพลักษณ์ในครั้งนี้ จะทำให้เราทราบถึงวัตถุประสงค์ในภาพลักษณ์ต่างๆ ที่จะสอดคล้องกับความนิยมในแต่ละช่วงเวลา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการจัดการภาพลักษณ์ทางการเมืองและกลยุทธ์การจัดการภาพลักษณ์ทางการเมืองของผู้นำรัฐบาลกรณีศึกษาพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา พ.ศ. 2557 - พ.ศ. 2561

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการวิจัยที่วิเคราะห์ จากการสังเกตรายการโทรทัศน์และการให้สัมภาษณ์ของ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา และการสัมภาษณ์เชิงลึกจากกลุ่มเป้าหมายแบ่งเป็น

1. ข้อมูลปฐมภูมิ เป็นข้อมูลที่ได้จากการสังเกตจากรายการโทรทัศน์และการให้สัมภาษณ์ โดยพล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชาเป็นผู้ให้ข้อมูลโดยตรง การเก็บรวบรวมข้อมูลจากรายการต่างๆ ที่มีการวางแผนมาแล้วของรัฐบาล ซึ่งออกอากาศทางโทรทัศน์ ประกอบด้วยรายการ คืบความสุขให้คนในชาติ ด้วยการค้นหาข้อมูลในงานวิจัยต่างๆ ในช่วงรายการที่มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบรายการ ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นถึงการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ทางการสื่อสารและกลยุทธ์ในการจัดการภาพลักษณ์ของรัฐบาลที่มีเป้าหมาย แต่ในช่วงปีที่ไม่มีข้อมูลในการเปลี่ยนแปลงรูปแบบรายการจะใช้วิธีการเลือกจากการออกรายการในครั้งแรกของต้นปี และรายการบันทึกสุดท้ายของปี เพื่อดูรายละเอียดในการทำงานที่ต้องการสื่อในปดังกล่าว และในการบันทึกครั้งสุดท้ายของปี เพื่อดูการสรุปผลงานในช่วงปีนั้นๆ รวม 22 ตอน

2. ข้อมูลทุติยภูมิ เป็นข้อมูลที่ได้จากการศึกษาข้อมูลเชิงเอกสารที่เกี่ยวข้องกับ ภาวะผู้นำและภาพลักษณ์ของพล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา และรวบรวมข้อมูลจากงานวิจัยต่างๆ รวมถึงการให้สัมภาษณ์ต่างๆ ที่รัฐบาลไม่ได้เตรียมการ ศึกษาผ่านบทข่าว การให้สัมภาษณ์ และเอกสารงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้อง หรือแสดงถึงลักษณะของ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย จำนวน 21 คน แบ่งเป็น 4 กลุ่ม คือ

1. ผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับกลยุทธ์การจัดการภาพลักษณ์ทางการเมืองของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา จำนวน 6 คน แบ่งออกเป็น กลุ่มฝ่ายการเมืองของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา จำนวน 3 คน ข้าราชการประจำสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา พรรคประชาธิปัตย์ จำนวน 3 คน

2.กลุ่มนักข่าวและบรรณาธิการข่าวการเมือง จำนวน 5 คน แบ่งออกเป็น 5 สำนักข่าว สำนักข่าวละ 1 คน

3. กลุ่มนักการเมือง 4 คน แบ่งออกเป็นนักการเมืองฝ่ายที่สนับสนุน 2 คน และไม่สนับสนุนพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา จำนวน 2 คน

4.กลุ่มนักวิชาการ จำนวน 6 คน ประกอบด้วย นักวิชาการด้านสื่อสาร จำนวน 2 คน นักวิชาการด้านรัฐศาสตร์ 3 คน และนักวิชาการด้านการตลาด 1 คน

สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่ การสังเกตจากการเปลี่ยนแปลง ภาพลักษณ์ของ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา ผ่านทางรายการคืนความสุขให้คนในชาติ การ และสังเกตการให้สัมภาษณ์ในสื่อต่างๆที่ไม่ได้มีการเตรียมการ หรือเป็นประเด็นสังคมในเรื่องท่าทีและการโต้ตอบของนายก ซึ่งมีแบบสังเกต 5 ประเด็นดังนี้ คือ

- (1) ภาพลักษณ์ที่ปรากฏ
- (2) ลักษณะการสื่อสารผ่านร่างกาย
- (3) ลักษณะการสื่อสารด้วยคำพูด
- (4) ท่าทางการแสดงออก
- (5) การตอบโต้เพื่อแก้ไขภาพลักษณ์ในประเด็นสังคมต่างๆ

รวมทั้ง การสัมภาษณ์เชิงลึก กลุ่มการเมืองของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา สำนักเลขานายก สำนักโฆษกและนักการเมืองใกล้ชิดพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา จำนวน 6 คน กลุ่มนักข่าวและบรรณาธิการข่าวการเมือง จำนวน 5 คน แบ่งเป็น 1 คน ต่อสำนัก และกลุ่มนักการเมือง 3 คน ประกอบด้วยกลุ่มนักการเมืองที่สนับสนุนพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา จำนวน 2 คน และไม่สนับสนุนจำนวน 2 คน กลุ่มนักวิชาการ จำนวน 6 คน ประกอบด้วย นักวิชาการด้านสื่อสาร จำนวน 2 คน นักวิชาการด้านรัฐศาสตร์ 3 คน และนักวิชาการด้านการตลาด 1 คน

การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล ได้วิเคราะห์ตามกระบวนการของงานวิจัยเชิงคุณภาพ กล่าวคือ ที่เริ่มจากการพิจารณาประเด็นสำคัญที่ได้จากการสังเกตและสัมภาษณ์ และแตกออกเป็นประเด็นย่อย และนำเสนอผลของการวิจัยด้วยวิธีการเชิงบรรยาย ซึ่งในการวิเคราะห์ทฤษฎี เราได้เก็บข้อมูลจากหลายแหล่งมาประกอบกัน ซึ่งภาพลักษณ์พึงปรารถนาที่ถูกสร้างขึ้นจากการกลยุทธการจัดการภาพลักษณ์ทางการเมือง วิเคราะห์ได้จากการศึกษาจากการออกรายการโทรทัศน์ รายการคืนความสุขให้กับคนในชาติ ศาสตราจารย์พระราชสุภัทรวาทิน และเดินทางในประเทศไทย รวมถึงบทสัมภาษณ์ในสื่อต่างๆที่มีการเตรียมการ เตรียมตัวไว้แล้ว รวมถึงข้อมูลจากการสัมภาษณ์จากบุคคลที่อยู่กรมประชาสัมพันธ์ สำนักโฆษก รวมถึงภาพลักษณ์ของผู้นำที่คนไทยต้องการเป็นกรอบในการวิเคราะห์ และภาพลักษณ์ตัวตนของพลเอก ประยุทธ์ ศึกษาผ่านการสัมภาษณ์สดของนักข่าว ประเด็นข่าวที่เกี่ยวกับภาพลักษณ์ของ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา และวิเคราะห์จากกรอบภาพลักษณ์ตัวตนจากการรวบรวมงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้อง

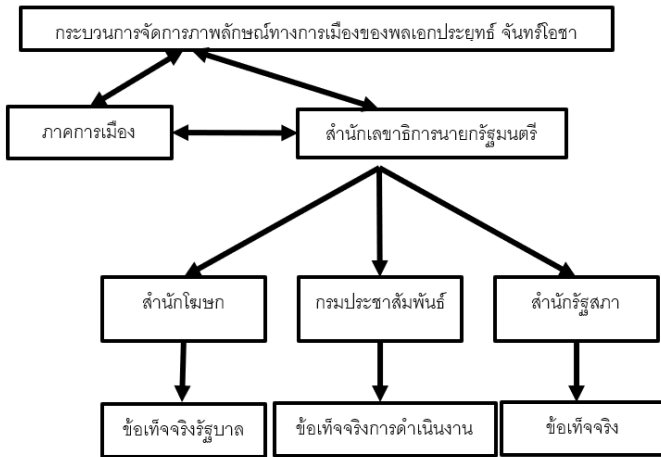
สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาทฤษฎีการจัดการภาพลักษณ์ทางการเมืองของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชาโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) จำนวน 21 คน และการศึกษาจากข้อมูลทฤษฎี เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยในส่วนของการศึกษาทฤษฎีการจัดการภาพลักษณ์ทางการเมืองของผู้บริหารระดับสูง กรณีศึกษาพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา เพื่อให้ทราบถึงทฤษฎีทฤษฎีการจัดการภาพลักษณ์ทางการเมืองพบว่ากระบวนการสร้างหรือทำให้เกิดภาพลักษณ์ทางการเมืองของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา แบ่งออกเป็น 3 หัวข้อ ดังนี้ 1) กระบวนการสร้างภาพลักษณ์ทางการเมืองของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา 2) ทฤษฎี

การจัดการภาพลักษณ์ทางการเมืองของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. กระบวนการสร้างภาพลักษณ์ทางการเมืองของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา

การศึกษากระบวนการจัดการภาพลักษณ์ของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญภาคการเมืองและข้าราชการประจำ รวมถึงแถลงการณ์และการให้สัมภาษณ์ของพลเอกประยุทธ์ ในช่วงของการเข้ามาจากการรัฐประหารในปี พ.ศ. 2557 เห็นได้ว่ากลยุทธ์การดำเนินการด้านภาพลักษณ์ของพลเอกประยุทธ์ มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์ของพลเอกประยุทธ์ ที่สอดคล้องกับความเป็นทหารที่เชื่อมโยงสัมพันธ์ซึ่งกันและกันอย่างไม่สามารถจำแนกออกได้อย่างชัดเจน เปรียบเสมือนพลเอกประยุทธ์ เป็นตัวแทนของทหารที่เข้าสู่การเมืองเพื่อการเปลี่ยนแปลงความเป็นอยู่ของประชาชน สังคม ประเทศ และการธำรงรักษาสถาบันพระมหากษัตริย์ให้ไปในแนวทางที่ดีขึ้น อีกทั้งภาพลักษณ์ของกองทัพ กองกำลัง และกฎหมายมาตรา 44 อันเป็นเครื่องมือของทหารที่ส่งเสริมให้เห็นภาพลักษณ์ความเด็ดขาดที่เกิดจากอำนาจของกองทัพในการเข้ามารัฐประหาร และส่งผลให้เกิดภาพลักษณ์บุคคลของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ซึ่งเราสามารถพิจารณากลยุทธ์การจัดการภาพลักษณ์แบ่งเป็นประเด็นได้ดังนี้

ภาพที่ 1: แสดงถึงกระบวนการสร้างกลยุธินำไปสู่การปฏิบัติด้านภาพลักษณ์ทางการเมืองของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา

จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีข้อค้นพบที่ว่า กระบวนการจัดการภาพลักษณ์ทางการเมืองของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา มีองค์ประกอบในส่วนของ การวางแผนกลยุทธ์หลักคือ กลุ่มภาคการเมืองที่เข้ามาพร้อมกับพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นผู้วางภาพลักษณ์ทางการเมืองให้กับพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ให้ประจักษ์แก่สายตาของประชาชน ซึ่งกลุ่มภาคการเมืองส่วนใหญ่เป็นบุคคลที่มาจากกองทัพ หรืออาจมีส่วนเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชาแบบส่วนตัว

อาทิเช่น ภริยา เป็นต้น แต่ในภายหลังฝ่ายการเมืองก็มีการเปลี่ยนแปลงมากขึ้น จากเดิมที่มีทหาร มีการนำนักการเมืองอาชีพเข้ามาร่วมในภายหลัง และนอกเหนือจากองค์ประกอบภาคการเมือง มีองค์ประกอบหนึ่ง คือ บุคคลในสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ที่มีการเปลี่ยนโครงสร้างอำนาจภายในสำนักเลขาธิการเพื่อเอื้อต่อการทำงานและการดูแลภาพลักษณ์ของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ซึ่งในประเด็นนี้เป็นเรื่องปกติของทุกรัฐบาลที่จะมีการเปลี่ยนตำแหน่งสำคัญในสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เพื่อสร้างฐานอำนาจในสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างภาคการเมืองกับสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีมีความสัมพันธ์แบบพึ่งพาแลกเปลี่ยนระหว่างกัน กล่าวคือ ภาคการเมืองเป็นผู้วางภาพลักษณ์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นผ่านกรอบเป้าหมายในการคงไว้ซึ่งอำนาจทางการเมืองของรัฐบาล และมีการร่วมมือกับฝ่ายเลขาธิการนายกในการนำเป้าหมายไปสู่การนำกลยุทธ์ไปสู่แผนการปฏิบัติ รวมถึงสำนักเลขาธิการมีอำนาจในการแนะนำฝ่ายภาคการเมืองในเรื่องภาพลักษณ์อันเป็นผลมาจากการประเมินสถานการณ์ทางการเมืองในช่วงเวลาต่างๆ และเมื่อมีแผนการปฏิบัติงานจะกระจายหน้าที่และการปฏิบัติงานตามเนื้อหาของสารที่ต้องการสื่อเพื่อชี้แจงข้อเท็จจริงตามช่องทางต่างๆของรัฐบาล คือ สำนักโฆษก กรมประชาสัมพันธ์ และสำนักการรัฐสภา ซึ่งสำนักโฆษกจะมุ่งเน้นการให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับรัฐบาล กรมประชาสัมพันธ์จะเน้นให้ข้อมูลในด้านการปฏิบัติราชการของรัฐบาล และรัฐสภาจะเน้นให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประเด็นทางกฎหมาย

กลยุทธ์การจัดการภาพลักษณ์ทางการเมืองของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา

1) กลยุทธ์การใช้ลักษณะเด่นส่วนบุคคล

จากการให้ข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 21 คน พบว่า โดยส่วนใหญ่แล้วมักให้ข้อมูลเกี่ยวกับพลเอกประยุทธ์โดยกล่าวถึงลักษณะเด่นของตัวบุคคล ซึ่งกล

ยุทธินี้จะดึงเอาลักษณะบุคลิกภาพนิสัยของพลเอกประยุทธ์ออกมาเพื่อแสดงให้เห็นถึงตัวตนและความแตกต่างจากผู้นำคนอื่น โดยในกลยุทธ์ดังกล่าวนี้ได้สะท้อนลักษณะเด่นของพลเอกประยุทธ์ในการสร้างภาพลักษณ์ทางการเมืองได้ดังนี้

ทหารเพื่อประชาชนและบ้านเมือง พล.อ.ประยุทธ์ ได้เข้ามามีอำนาจทางการเมืองโดยใช้ลักษณะภูมิหลังที่เป็นนักการทหารอาชีพ โดยใช้จุดแข็งที่นำมาสร้างภาพลักษณ์ทางการเมืองที่ดีที่สุดคือการยึดตัวตนและอาชีพเดิม กล่าวคือ ความเป็นทหารของพลเอกประยุทธ์มาพร้อมกับความจงรักภักดีและความตั้งใจที่จะรักษาความสงบสุขของประชาชนและประเทศ

ทหารเพื่อการยอมรับจากต่างชาติและความคาดหวังให้ประเทศดีขึ้น พล.อ.ประยุทธ์ นำเสนอและผลิตซ้ำในเรื่องภาพลักษณ์การสร้างยอมรับจากต่างชาติและต้องการให้ประเทศหลุดพ้นจากปัญหาทางการเมืองที่ได้รับผลกระทบจากความไม่มั่นคงทางการเมืองที่มีปัญหามาก่อนหน้านี้ การเข้ามาของพลเอกประยุทธ์จึงเป็นการสร้างความเชื่อมั่นกับต่างประเทศในการยุติปัญหาทางการเมืองไทย

ทหารเพื่อเป็นตัวแบบสร้างความคาดหวังของสังคมเรื่องความสามัคคี จากสถานการณ์ทางการเมืองที่เรื้อรังทำให้ประชาชนในประเทศเกิดความแตกแยกแบ่งเป็นพรรคเป็นฝ่าย ดังนั้นกลยุทธ์ที่พล.อ.ประยุทธ์ใช้ในการสร้างภาพลักษณ์อีกประการก็คือการพยายามคืนความสงบให้ประเทศ สร้างความสามัคคีให้แก่คนในชาติ ผ่านการควบคุมด้วยกฎหมายมาตรา 44 ซึ่งตนพยายามนำเสนอว่าเพื่อให้คนที่พยายามควบคุมคนที่ไม่หวังดีต่อชาติ ในการสร้างความสามัคคีปรองดองให้แก่คนในชาติ

ทหารที่ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ เป็นทหารที่จงรักภักดีกับสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ โดยการนำเสนอภาพลักษณ์ในประเด็นนี้ถือว่าเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้พลเอกประยุทธ์ได้รับการสนับสนุนจากคนกลุ่ม

หนึ่งในสังคม โดยมองว่าการเข้ามาเพื่อปกป้องรักษาสถาบันนั้นเป็นสิ่งที่เสียสละและ
สำนึกในบุญคุณของแผ่นดิน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษากลยุทธ์การจัดการภาพลักษณ์ทางการเมืองของผู้นำรัฐบาล:
กรณีศึกษา พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา มีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) ทีมงานประชาสัมพันธ์ของพลเอกประยุทธ์ควรตระหนักถึงจุดอ่อนในการ
สื่อสารของพลเอกประยุทธ์ให้มากขึ้น เนื่องจากที่ผ่านมาบ่อยครั้งมีหลายประเด็นที่
สื่อมวลชนหยิบยกคำพูดของพลเอกประยุทธ์ไปใช้ในการนำเสนอข่าว ซึ่งมักจะเป็น
ข้อมูลเชิงลบที่อาจจะสร้างความแตกแยกและทำให้สังคมเกิดความสับสน

2) การสื่อสารทางการเมืองของผู้นำ เพื่อให้เข้าถึงกลุ่มคนรุ่นใหม่และสร้าง
การยอมรับทางการเมืองกับกลุ่มคนที่เห็นต่าง จำเป็นจะต้องมีการศึกษาและทำศึกษา
วิเคราะห์กลยุทธ์ใหม่ๆ อย่างเป็นรูปธรรมจากทีมงานของรัฐบาล เพื่อลดแรงเสียดทาน
และความขัดแย้งทางการเมืองในอนาคต

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

จากการศึกษากลยุทธ์การจัดการภาพลักษณ์ทางการเมืองของผู้นำรัฐบาล:
กรณีศึกษา พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา มีข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการดังนี้

1) ภาพลักษณ์ทางการเมืองของผู้นำเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างความน่าเชื่อถือ
ให้แก่ประชาชน ดังนั้นพลเอกประยุทธ์ จำเป็นจะต้องคำนึงถึงการสร้างภาพลักษณ์ การ
ควบคุมอารมณ์และบุคลิกของตนให้มีความเป็นผู้นำในขณะให้สัมภาษณ์สื่อมวลชน
และการสื่อสารจะต้องเน้นไปที่เนื้อหาสาระ ข้อมูล หรือสาระสำคัญมากกว่าการสนทนา
นอกเรื่องกับผู้สื่อข่าว

2) จากข้อมูลพบว่าระยะหลังภาพลักษณ์ของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ในลักษณะของนักการเมืองอาชีพ เริ่มได้รับการยอมรับจากประชาชนมากขึ้น ผ่านการกลยุทธการปรับภาพลักษณ์ตามสถานการณ์ ดังนั้นในโอกาสต่อไปทีมงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องรวมถึงพลเอกประยุทธ์จำเป็นจะต้องให้คำนึงถึงความสำคัญของภาพลักษณ์ทางการเมือง

เอกสารอ้างอิง

- ศูนย์วิจัยมหาวิทยาลัยกรุงเทพ. (2557). 3 เดือนกับการทำหน้าที่ผู้นำประเทศของ พล.อ. ประยุทธ์จันทร์โอชา ประชาชนสนับสนุนให้ทำหน้าที่ต่อหรือไม่. สืบค้นจาก http://bangkokpoll.bu.ac.th/poll/result/poll696_1.php?pollID=560&Topic=. . . poll696_1.pdf
- ศูนย์วิจัยมหาวิทยาลัยกรุงเทพ. (2558). ประเมินผลงาน 1 ปี รัฐบาล พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา. สืบค้นจาก <http://bangkokpoll.bu.ac.th/poll/result/poll746.php?pollID=618&Topic=. . . =poll746.pdf>
- ศูนย์วิจัยมหาวิทยาลัยกรุงเทพ. (2559). ประเมินผลงาน 1 ปี 6 เดือน รัฐบาล พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา. สืบค้นจาก <http://bangkokpoll.bu.ac.th/poll/result/poll770.php?pollID=650&Topic=. . . =poll770.pdf>
- ศูนย์วิจัยมหาวิทยาลัยกรุงเทพ. (2560ก). ประเมินผลงาน 2 ปี 6 เดือน รัฐบาล พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา. สืบค้นจาก <http://bangkokpoll.bu.ac.th/poll/result/poll817>

.php?pollID=703&Topic=. . . &file Doc=poll817.pdf

ศูนย์วิจัยมหาวิทยาลัยกรุงเทพ. (2560ข). ประเมินผลงาน 3 ปี รัฐบาล พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา.สืบค้นจาก

<http://bangkokpoll.bu.ac.th/poll/result/poll837.php?pollID=725&...fileDoc=poll837.pdf>

ศูนย์วิจัยมหาวิทยาลัยกรุงเทพ. (2561). ประเมินผลงาน 3 ปี 6 เดือน รัฐบาล พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา. สืบค้นจาก

<http://bangkokpoll.bu.ac.th/poll/result/poll859.php?pollID=747&Topic...fileDoc=poll859.pdf>

Translated Thai References

Bangkok University Research Center. (2014) .3 months with Gen. Prayut Chan-o-cha's country leader, whether people support him or not. Retrieved from

http://bangkokpoll.bu.ac.th/poll/result/poll696_1.php?pollID=560&Topic=... Poll696_1.pdf

Bangkok University Research Center. (2015). Evaluation for 1 year Government General Prayut Chan-o-cha. Retrieved from

<http://bangkokpoll.bu.ac.th/poll/result/poll746.php?pollID=618&Topic=..=Poll746.Pdf>

Bangkok University Research Center. (2016). Evaluation 1 year and 6

months. Government General Prayut Chan-o-cha. Retrieved from [http://bangkokpoll.bu.ac.th/poll/result/poll770.php?](http://bangkokpoll.bu.ac.th/poll/result/poll770.php?pollID=650&Topic=..)

[pollID=650&Topic=..](http://bangkokpoll.bu.ac.th/poll/result/poll770.php?pollID=650&Topic=..) = poll770.pdf

Bangkok University Research Center. (2017a). Evaluation of 2 years and 6 months, Government General Prayut Chan-o-cha. Retrieved from [http:// bangkokpoll. bu.ac.th /poll /result](http://bangkokpoll.bu.ac.th/poll/result/poll817.php?pollID=703&Topic=..)

[/poll817.php?pollID=703&Topic=..](http://bangkokpoll.bu.ac.th/poll/result/poll817.php?pollID=703&Topic=..) & file Doc = poll817.pdf

Bangkok University Research Center. (2017b). 3-year evaluation of the Government of Gen. Prayut Chan-o-cha. Retrieved from [http: //bangkokpoll.bu.ac.th /poll /result /poll837](http://bangkokpoll.bu.ac.th/poll/result/poll837.php?pollID=725&fileDoc=poll837.pdf)

[.php?pollID=725&..fileDoc = poll837.pdf](http://bangkokpoll.bu.ac.th/poll/result/poll837.php?pollID=725&fileDoc=poll837.pdf)

Bangkok University Research Center. (2018). Evaluation of 3 years, 6 months, Government General Prayut Chan-o-cha. Retrieved from [http:// bangkokpoll.bu.ac.th/ poll/result/poll859.php?pollID =](http://bangkokpoll.bu.ac.th/poll/result/poll859.php?pollID=747&fileDoc=poll859.pdf)

[747 & Topic. . . .fileDoc = poll859.pdf](http://bangkokpoll.bu.ac.th/poll/result/poll859.php?pollID=747&fileDoc=poll859.pdf)